

Kulturális alapellátás támogatása 1 000 fő alatti kistelepülések számára – EMMI pályázat

Pályázó:

Lókút község Önkormányzata
8425 Lókút, Bem József utca 25.

Közreműködő szervezetek:

Rosstrunn Kulturális Alapítvány Lókút
Német Nemzetiségi Önkormányzat Lókút

A pályázati cél:

Lókút múltja, jelene, jövője – helyi kapcsolatépítő programsorozat

Kezdő időpont: 2017. december 1.

Befejező időpont: 2018. június 30.

Pályázati azonosító szám:

5102 – 01 – 0238/17

A felhasználható támogatás: 300 000 Ft azaz háromszázezer forint

MEGVALÓSÍTÁSI SZÖVEGES BESZÁMOLÓ MELLÉKLETEK

Lókút, 2018. július 25.

A melléklet száma	Megnevezése
1.	Leporelló
2.	Nyitó rendezvény – moderátori forgatókönyv
3.	Feljegyzés – Lókúti anekdoták, történetek
4.	Nyitó rendezvény - plakát
5.	Nyitó rendezvény - meghívó
6.	Felhívás – fotópályázat, alkotópályázat, főzőverseny
7.	Helytörténeti vetélkedő – plakát
8.	Helytörténeti vetélkedő – feladatlap
9.	Pingpongverseny – nevezési lap
10.	Pingpongverseny – lebonyolítás
11.	Versmásolat – Arany János Családi kör (részlet)
12.	Fotópályázat – képtábla
13.	Fotópályázat – szavazólap
14.	Fotópályázat – szavazatszámláló lap
15.	Helyszínrajzos plakát - főrendezvény

Rosstrunn Kulturális Alapítvány
8425 Lókút, Bem József utca 25.

Lókút múltja, jelene, jövője – nyitó rendezvény

Moderátori forgatókönyv Moderátor: Szőnyegi János kuratóriumi elnök

1. A vendégek, jelenlévők köszöntése

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm Önöket egy olyan rendezvényen, amely reményeim szerint kötetlen hangvételű, jó hangulatú összejövétel lesz. A célunk az, hogy a településen élő generációk még közelebb kerüljenek egymáshoz közös múltunk, jelenünk, talán jövőnk megismerése által.

Nem tiszteletlenségéből ültem le, hanem azért mert ezzel is szeretném hangsúlyozni azt, hogy , nem egy hivatalos – de reményeim szerint emelkedett hangulatú – rendezvényen vagyunk, hanem egy kötetlenebb, kvaterkázós, anekdotázós összejövetelel. Valahogy úgy képzelem el közös ittlétünket, amikor vége van egy nagyon ünnepi, hivatalos rendezvénynek és utána még nem megyünk haza, hanem kimegyünk az udvarra elszívni egy cigit – már aki dohányzik -, leülünk valahol meginni valamit és közben beszélgetünk. Úgy gondolom, hogy most itt mi vagyunk a jelen, akik a közös múltról, a közeli jövőről fognak beszélgetni.

De mielőtt továbbmennénk köszöntöm körünkben Kanyár Erika középiskolai tanárt, aki sokat foglalkozott a településtörténet talán legfájdalmasabb időszakával.

Gubicza Ferencet, akinek a Veress D. Csaba által megírt Lókút története című monográfiát is köszönhetjük.

Piller Róbert nyugalmazott bányamérnököt, akinek közreműködésével került településünkhöz, mintegy 20 festmény Gáspár Grüll Sándor életművéből.

Tenk Mihályt, aki önszántából, saját kútfőből tanult meg tangóharmonikázni, tovább örökítve Tehel Jakab, Tehel Kálmán, a sógor Vörösházi Kálmán harmonikások örökségét.

Utoljára de nem utolsósorban köszöntöm Surányi Mihály polgármestert, Novák Katalint, a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökét, aki vállalta, hogy az itt elhangzottakat lejegyzzi, a Rosstrunn Kulturális Alapítvány kuratóriumi tagjait, az e rendhagyó eseményen megjelenteket egyaránt.

Pár szót magamról. Szőnyegi János vagyok. 1986 és 2015 között a Lókúti Általános Iskolában dolgoztam tanítóként, igazgatóként, tagiskolavezetőként. Édesanyám sváb származású, ráadásul apai ágon családja ugyanarról helyről – Bajorország északnyugati részéből, a Fekete-erdőből, a Dunán az ún. ulmi skatulyában lehajózva- települt be, mint a lókúti németek, még a nyelvhasználata is ugyanaz, mint az ittenieké. Úgyhogy a magyarországi németiség egyetemes történetével teljesen képben vagyok.

2. Közös éneklés – Tenk Mihály harmonikázik

3. A település rövid történeti áttekintése – Szőnyegi János

- A XVIII. század közepén települt be a cseszneki Esterházy Dániel nagybirtokos jóvoltából, aki 20 szlovák nemzetiségű, katolikus családot telepített be a község ún. „alsó falusi” részébe. A máig használt temető is ebben az időszakban alakult ki.
- 1765-től vannak születési és keresztelési anyakönyvek

- A bevándorló német lakosság zöme Bajorország északnyugati körzetéből, a Tauber folyó melletti Rothenburg környékéről érkezett.
- 1762 és 1790 között üveghuta működött a településen, ezért német nemzetiségű üvegmunkások és családjaik települtek ide.
- A XIX. század elejére a lakosság nemzetiségi összetétele jelentősen megváltozott. A szlovákok mellett, sok magyar és német család alkotta a falu lakosságát.
- Lókút külső területén mészégető telepek jelentek meg.
- Az 1890-ben átadott Győr-Veszprém vasútvonal megépítése a gazdasági életben Lókúton is jelentős változásokat hozott.
- 1869-re új templom épült, védőszentje Szent Mihály arkangyal
- A XX. század elején tömeges kivándorlás indult meg a településről is.
- 1911-ben gazdasági szeszgyár épült Óbányán.
- Az I. világháborúban 26-an haltak hősi halált.
- Törpebirtokok kialakulása az 1920-as években. Jelentős számú iparosság: bognár, cipész, fakereskedő, kocsmáros, kovács, szabó alakult ki, aki jövedelmüket földműveléssel egészítették ki.
- A felső faluban éltek a favágók, napszámosok, az alsó faluban az iparosok.
- 1930-ban a lélekszám 2000 volt.
- 1938-ban elkezdték a büdöskúti út építését, de a háború miatt leállították
- 1941-ben a lakosság szám 2217 volt.
- 1943-ban sok lókútit is kötelezően mozgósítottak a Waffen SS-be, ha akarták, ha nem!
- A háború Lókúton 1945. március 24-én fejeződött be.
- 1945-ben Nemzeti Bizottságok alakultak, a kisgazdapárt programja szerint földosztás kezdődött a faluban is.
- 1948. január 18-án 60 családot, 376 embert telepítettek ki Lókútról, egyrészüket a Pirnába, másrészüket Hebertshausen és környékére.
- 1949-ben állami gazdaság kezdte meg működését Óbányán.
- 1950-ben tsz alakult.
- 1953-ban kiépült az elektromos hálózat.
- 1959-re kiépült a nagyfontosságú vízvezetékrendszer, de a szárazság miatt sokszor volt vízhiány.
- 1972-ben orvosi rendelő épült.
- 1986-ban oldódtak meg Lókút évszázados vízgondjai a hárskúti mélyfúrású kút bekapcsolásával.
- 1989-ben óvoda nyílt.
- 1992-ben a falu újra önálló lett, első polgármestere Fallmann József volt.
- 1993-ban önálló lett az általános iskola.
- 1994-ben testvérvárosi kapcsolat Hebertshausennel.
- 1996-ban készült el a község monográfiája.
- Napjainkban a települést önkormányzat igazgatja, polgármestere Surányi Mihály
- A falu Zirccel közösen működtet önkormányzati hivatalt, tagóvodája, fiókkönyvtára van.
- 2015-től az iskola működése szünetel, a gyerekek Zircre járnak iskolába.

4. Meghívott vendégeink települési kötődése

Kanyár Erika, Gubicza Ferenc, Piller Róbert, Tenk Mihály beszél 5-10 percben.

5. Vendéglátó szünet – étel- és italfogyasztás(tanterem) – Tenk Mihály harmonikázik

6. Anekdóták, mesék, történetek – irányított kötetlen beszélgetés , bárki általi hozzászólásokkal

7. 40-es, 50-es, 60-as, 70-es, 80-as évek hétköznapi történelme – oral history (elmesélt történelem)

7.1. Ünnepek

Újévköszöntés, húsvét: , kerepelés, emmauszba menni; májusfaállítás, úrnapja, Mihály-napi lókúti búcsú, Katalin-bál, karácsony, Krisztkindl, betlehemezés, szilveszter

7.2. Szokások, multságok, zenei élet – Tenk Mihály mesél

Legényavatás, bálók, zenekarok, kocsmák, zenészek

7.3. Asszonyok mesélnek

Asszonybúcsú, elsőbálozás, ételek, gyereknevelés

7.4. Gyerekkor, fiatalkor, házasságkötés, felnőttkor – mindenki

Játékok, szabadidő, munka, foglalkozások

7.5. Lókúti ételek, lakodalomfőzés - asszonyok

Klocki, kresztnyél, sterc, topfestrul, krautcvikkel, tinsztkraut mit prodn krumpel stb.

7.6. Vallásgyakorlás, zárándoklatok, búcsújárás – mindenki

7.7. Generációk mesélnek: 30-s, 40-es, 50-es, 60-as, 70-es, 80-as

FELJEGYZÉS

Készült: , A Lókúti Általános Iskolai tornateremben 2018. április 21-én megtartott Lókúti múlt-jelen-jövő rendezvénysorozat nyitó eseményén

Szönyegi János a Rossbrunn Kulturális Alapítvány elnöke köszöntötte a rendezvényen megjelenteket.

Külön köszöntötte a meghívott vendégeket: Kanyár Erikát
Gubicza Ferencet
Piller Róbertet
Tenk Mihályt
Surányi Mihályt
Novák Katalint
Rossbrunn Kulturális Alapítvány kuratóriumának tagjait

Program:

- Vildrosen német nemzetiségi énekkar „spontán” éneklése
- Szönyegi János – a település történetének rövid áttekintése

Szönyegi János megkérte a meghívott vendégeket, hogy először a településhez való kötődésükről beszéljenek.

Kanyár Erika elmondta, hogy regényeiben több az olvasmányokból szerzett ismeret, mint a valóságos élmény. Ircsik Vilmos (akinek szintén jelent meg könyve a svábokról) könyveit is magával hozta. Az embereknek vissza kell tekinteni a múltba, meg kell ismerni a gyökereinket. A lelki egészség szempontjából nagy a jelentősége, hogy kiktől származunk. Feldmár Andrást idézte, „Aki nem ismeri a gyökereit, sokkal nehezebben ismeri meg önmagát.”

Az érdeklődése akkor kezdődött, amikor édesapja megírta az életrajzát abból a célból, hogy a gyermekei, unokái tudják min ment keresztül élete során.

1949-ben született, 1956-ban a nagyanyja Gyulafirátóra költözött és addig sokszor járt a településre. Néhány évvel ezelőtt az édesapjával jártak Lókúton.

Érdekes volt számára, hogy helyben készítették a vajat, a kútról hordták a vizet, de sajnos csak emléktöredékei vannak. Ezek által a dolgok által kezdődött az érdeklődése. Nagyszülei Vörösházi és Navratyil (szlovák nevek) vezetéknevűek voltak.

Az egyszerű ember nem tartotta számon a gyökereit. Lókúton az utolsó szlovákul beszélő ember Kanyár nevezetű volt (Veres D. Csaba nyomán). A szlovákok és a svábok szemben álltak egymással, talán csak a településen jelen lévő római katolikus vallás tartotta össze őket egy kicsit.

Piller Róbert

Kérte a jelenlévőket, hogy először emlékezzünk meg a településről származó Gáspár Grüll Sándor festőművészről, aki 20 db festményt adományozott a településnek. Gáspár Grüll Sándor 1916-ban született Lókúton, édesanyja Grüll Borbála volt. Sok képet festett a településről, életképeket a település történéseiről, bányászokról, függetlenül attól, hogy nem itt élt. 2011-ben hunyt el.

Piller Róbert a saját életéről elmondta, hogy 1956-ban kezdte meg iskolai tanulmányait Lókúton. 1958-ban. 1958-ban Eplénybe költöztek, mivel édesapja bányász volt, és ott kapott munkát. Emiatt sajnos kiszakadt abból a környezetből, ahol a település „szent helye” a Papod hegy.

Annak idején a Lókúti utcán nagy volt a mozgás. Az itteni szorgalmas emberek a határban, a földeken dolgoztak. Takaros porták voltak annak idején a településen. Jöttek-mentek az emberek,

az asszonyok a fejükön vizet hordtak a kútról, a férfiak svábul Jó napot köszöntek, az asszonyok szavajárása köszönésképpen „kec á vo hí?” (szó szerinti fordításban: Maga is megy valahova?) volt.

Kemény volt az életük. A tavasz későn érkezett, hirtelen tavaszodott, sok víz folyt mindenfelé. Eső után sár volt, a pocsolókban vidáman játszottak a mezítlábas kisgyerekek. Miután a sár felszáradt nagy volt a por. Novemberben már sokszor leesett az első hó. Még ma is emlékszik rá, hogy 1956 decemberében óriási volt a hó, szinte alagutat kellett ásni, hogy gyalogosan közlekedni tudjanak az emberek.

A Lókúti óbajor tájszólás választékos, kifejező volt, és még ma is az.

Szőnyegi János

Édesanyja Bakonysárkányi és (János ezt nem tudtam leírni, túl gyors voltál) szerintem a nyelvjárásról mondtál valamit.

Kanyár Erika:

A Magyarországra települt németeknek egy törzse volt.

Gubicza Ferenc

Nem Lókúton, hanem Tésen született. A Gubicza név szláv eredetű. Tésen Veres D. Csabával kutatott a családja után, melynek során kiderült, hogy a nagyapja Olaszfaluban született. A Gubiczák Sziléziából kerültek ide, Olaszfaluba. Anyai ágon Kaszner nevűek élnek a családban. Az elmúlt évben volt száz éve, hogy az édesanyja megszületett. A szüleinek köszönhető, hogy abban az időben továbbtanult., mert az abban az időben a településen ritka volt. Szorgalmas, tenni akaró nép volt a Lókúti, ami amúgy a svábokról elmondható. Ez vonatkozik az általa ismert Veszprém környéki településeken Hidegkút, Fajsz, élő svábokra is. Ezért is emlegette a munkahelyein mindig példaként a Lókúti sváb embereket. Nyáron 10 évesen már az állami gazdaságban dolgozott, kapáltak, kévét hordtak össze. A fiatalon végzett fizikai munka ösztönözte arra, hogy inkább tanuljon, mint fizikai munkásként dolgozzon.

Az iskolában az alsó tagozatban nem értették, hogy miért telepítették ki az embereket.

Az élete során közel 100 könyv kiadásában vett részt. A 80-as években meggyőzte a TSZ vezetőségét, hogy bor helyett inkább könyvet adjanak ajándékba, vendégeiknek.

Novák Katalin

Mikor került Lókútra? Megtanult-e beszélni svábul?

Gubicza Ferenc

1940-ben került Lókútra, illetve Óbányára, itt végezte általános iskolai tanulmányait, és még ma is 5 évente szervezi az osztálytalálkozókat. Élete során mindig is az összefogással törődött.

Sajnos nem tanult meg svábul beszélni, mert a szülei magyar anyanyelvűek voltak, így otthon csak magyarul beszéltek.

Magasházi Mihály:

Megkérdezte, hogy miként volt az lehetséges, hogy 1954-55-ben németül lehetett tanulni az iskolában?

Gubicza Ferenc:(sajnos a választ nem tudtam leírni és nem is emlékszem mit mondott)

Tenk Mihály

Emlékezete szerint 2, 3, és 4. osztályban még tanultak németül.

Gubicza Ferenc

Ahány nyelvet tud az ember, annyit ér.

Tenk Mihály

Amikor iskolába került nem tudott magyarul.

Szőnyegi János

A nagybátyja 5 éves koráig nem tudott magyarul.

Hessz Zoltánné

A Feri bácsi édesapja bognár volt. Az édesanyja pedig vegyesboltot vezetett Óbányán. Mindketten megbecsülésnek örvendtek a Lókútiak részéről.

A lókútiak vallásos emberek voltak nem üldözték a másik vallás követőit.

Szőnyegi János hozzáfűzte, hogy akkoriban a szülőket le akarták beszélni arról, hogy a gyerekeket beírassák hittanra.

Tenk Mihály

Gyerek korában élete 50 %-át a templomban töltötte. Rengeteget jártak misére, ministrálni, orgonát fűjtatni.

Piller Róbert

Ő 1956-ban kezdte az iskolát, a gyerekek 1-2 szót tudtak magyarul. Az Óbányai gyerekektől tanultak magyarul. Őket figyelték, amikor a tanárnő magyarul beszélt és utasításokat adott.

Szőnyegi János

Kérte a jelenlévőket, hogy a szokásokról, vallásról, zenei életről meséljenek.

Hallotta, hogy régen volt egy népszokás, a legényavatás. Ez mit takar?

Lipp József

Tudomása szerint amikor legények elérték a 18 éves kort, először mehettek a kocsmába.

Itt konkrétumok nem hangzottak el, nem tudtam leírni, de te szerintem többet tudsz erről)

Tenk Mihály

Valószínűleg a kocsmárosok vezették be, mert jó bevételt jelentett a számukra.

A legények tudták, hogy a kocsmában ilyenkor mindenkinek fizetniük kell, ezért inkább elbújtak az erdőben és az idősebb férfiak bizony megkeresték őket.

A „fölső falusiak”, és az „alsó falusiak” között mindig ellentét volt. Amikor a fölső falusiak bementek az alsó faluban lévő Szuntheimer kocsmába, akkor mindig verekedés tört ki. A Szuntheimer kocsmában ugyanis mindig volt jó zene, és jó volt a társaság.

Piller Róbert

A búcsúhoz ugyancsak hozzátartozott abban az időben a verekedés. Ő a kocsmával szemben lakott. Gyerekként látta, hogy rendszeresen 30-40 ember összejött, és mindig kitört az óriási verekedés. Mint egy méhkas, úgy jött a társaság egy bolyban.

Tenk Mihály

Előfordult, hogy a lovaskocsit szétszerelték és a tetőn összerakták.

Surányi Mihály

A fával megrakott szekérről lepakolták a fát és helyette trágyát pakoltak fel.

Hessz Zoltánné

Vízhiány miatt az asszonyoknak a kútról kellett hordaniuk a vizet, egy csepp nem folyt mellé a vödörből. A téli tüzelőt is a fejükön hordták haza az erdőből.

Gubicza Ferenc

A Lókúti asszonyok nagyon sokat dolgoztak.

Szőnyegi János

Az asszonyok nagyon sok olyan munkát elvégeztek, ami más helyen a férfiak munkája volt.

Tenk Mihály

Búcsú hétfőn a kocsmában mindig a Tehel Jakab muzsikált. A búcsú hétfőn dolgozó „fáradt” az embereknel előfordult, hogy elaludtak munkaidejük alatt. A társaik megtréfálták őket, bekenték az arcukat bagaróval.

Szőnyegi János

Búcsú utáni kedd az asszonyké volt. Ez igaz-e?

Itt megint nem tudom, hogy reagáltak-e az emberek erre valamit. Én semmit nem írtam.

Kanyár Erika

A nyelvhasználatról beszélt. A nyelvvel függ össze az asszimiláció. Ha a néptől elveszik a nyelvét, elveszik a kultúráját is. Az édesanyja nem beszélt svábul, mert Gyulafirátótra kerültek, és az édesapja nem beszélte a nyelvet. Gyermekkorában az édesanyja meg akarta tanítani beszélni, de nem sikerült. Akkor gondolt bele, hogy mit veszített, amikor megismerkedett Pillerné Kati nénivel. A Kati néni elmesélte, hogy az édesanyja nagyon sok mondókát, éneket tudott, amit sajnos gyerekkorukban nem kaptak meg. Édesanyja a 30-as években úgy iratkozott be az iskolába, hogy nem tudott magyarul így a magyar nála egy tanult nyelv volt. Fontos őrizni a nyelvet.

Schmidla Ferencné

Az ő korosztálya még beszél svábul, vagyis mindennapi nyelvként használja. Ő sem tudott magyarul, de az iskolában nem volt szabad svábul beszélni, csak magyarul. Így kénytelenek voltak megtanulni.

Magasházi Mihály

Néhány éve költözött a településre, ő is sváb nemzetiségű. Az építkezés ideje alatt zene volt a füleinek az itt hallott sváb beszéd.

Szőnyegi János

Édesapja magyar volt, édesanyja pedig sváb. És náluk is az volt, amit az édesapja akart, tehát nem tud svábul. Emlékszik gyermekkorára, amikor Bakonysárkányon a család összejött svábul beszéltek. Az unokahúga tudott svábul beszélni, ő mondta el, hogy miről beszélnek a felnőttek.

Novák Katalin

Saját gyermekkoráról hozott fel példát. Testvére kb. 3 éves korában kórházba került, és sajnos nem tudott magyarul. Szerencsére a kórházban volt egy Bándi nővér, aki tudott vele beszélni. Viszont a szüleit nagyon leszúrták, hogy miként lehet az, hogy Magyarországon egy gyermek nem tud magyarul beszélni. Ekkor tanították meg a testvérét a magyar nyelvre.

Szülei egymás között szinte csak svábul beszéltek, bár tanulva a nővére esetén, vele már magyarul beszéltek. Viszont ha a szülei olyan dologról beszéltek, amit nem szerettek volna, hogy ő is megért, akkor svábul beszéltek. Egyik alkalommal, kb. 3 éves lehetett amikor a szülei ismét svábul beszéltek egymással, mire ő magyarul válaszolt nekik. A szülei ekkor jöttek rá, hogy ő mindent megért.

Hess Zoltánné

Elmondta, hogy ő sem tudott magyarul gyerekkorában. A barátnőjétől tanult meg, aki viszont nem tudott svábul.

Szőnyegi János

Az idősebb korosztálytól kérdezte, hogy a 40-es éveket hogyan élték meg? Mi történt? hogyan élték át?

Schmidla Ferencné

Egy Székesfehérvárról nyugatra tartó cipész gyalog érkezett a településre. Beteg lett, és nem tudott tovább menni. Náluk lakott a pincében. Ő tolmácsolt nekik, de a betegsége miatt be volt kötve a feje, és azt hitték az oroszok, hogy német, de volt papírja, hogy orosz katonáknak cipőt javított, így megúszta.

Szőnyegi János

1945 március 24. és 1948. január 18. közötti időszakról a március 23-i könyvbemutatón szóvolt. Az összes magyarországi sváb települést érintette. Valakik nagyon jól megszervezték.

Kanyár Erika

Az elűzetés után áttelepítések voltak, például Lókútra Hidegkútról telepítettek át családokat. Lókút a nemleges községek közé tartozott, ide áttelepítettek embereket. A németeket ide-oda telepítették, hogy így megfosszák őket a vagyonuktól.

Gubicza Ferenc

Hidegkútra telepítették volna a Hont környéki magyarokat. Amikor a magyarok meglátták, milyen körülmények közé telepítik őket, három hét után Hidegkútra települtek át. A Hidegkúti lakosokat pedig Lókútra hozták.

Szőnyegi János

Felvidékieket telepítettek-e be a faluba?

Surányi Mihály

Ide nem telepítettek Felvidékieket.

Magasházi Mihály

Márkóra nagyon sokat telepítettek be, akikre emlékezete szerint az édesapja nagyon haragudott.

Szőnyegi János

..... (nem tudtam elolvasni) az ő szülőfalujában voltak felvidéki betelepített emberek. A betelepített felvidékieknek sem volt jó a helyzetük. Az átélt trauma miatt nem voltak hosszú életűek, csak 60-70 éves korukig éltek. Nem fogadta be őket a falu. Vallási különbségek voltak közöttük.

Schmidla Ferencné

Az ő szülei házába is telepítettek át embereket. Amikor azok elmentek, vissza kellett vásárolni a házat.

Szőnyegi János

A sváb embereket „kemény” vidékekre telepítették át. Mivel szorgalmas emberek voltak, virágzó helyre tették a területeket. A Kisgazda Pártnak jó földre volt szüksége és ezért elvették a szorgalmas sváboktól.

Surányi Mihály

A jelszó az volt, hogy egy batyuval jöttek, egy batyuval menjenek el.

Kanyár Erika

A két háború között a vezetők németbarát politikát folytattak. Ennek folytán olyan történt, hogy 1500 fiatalot sport táborba vitt, és követelték, hogy lépjenek be az SS-be. Hitler az 5. hadosztályának nevezte a magyar svábokat. A német nemzetiség erős gazdasági hatalmat jelentett.

A 2018. április 21-én lezajlott nyitórendezvény gyorsírással lejegyzett anyaga.

Lejegyezte: Novák Katalin a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Lókút, 2018. április 21.

Lókúti múlt-jelen-jövő

Rendezvénysorozat nyitó eseménye

Lókúti anekdoták, mesék, történetek

Időpont: 2018. április 21. - 15 óra
Helyszín: Iskolai tornaterem

Közös beszélgetés múltunkról, település életéről, ünnepeiről, mindennapi szokásokról, érinteni fogjuk a bálakat, búcsút, zarándoklatot, köszöntéseket. Velünk lesz Gubicza Ferenc, Piller Róbert, Kanyár Erika, Tenk Mihály (harmonikával).

Szünetekben mindenkit megvendégelünk.

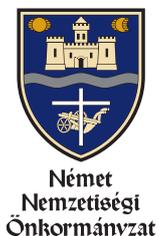
Kötetlen hangulatú beszélgetésre szeretettel várunk mindenkit, aki mesélne a múltról, vagy hallgatná a résztvevőket. Nagyon várjuk azokat a fiatalokat is, akik szeretnének többet tudni a falu múltjáról.

Az óvoda pedagógusai vállalják a gyermekek felügyeletét.

Kedés 15 órakor a Megnyitóval, melyben Lókút történetéről áttekintést ad bételepítéstől napjainkig Szőnyegi János.

Egymás között beszélgetünk, generációs korlátok nélkül.

Rosbrunn Kulturális Alapítvány Lókút

Lókúti múlt-jelen-jövő

Rendezvénysorozat nyitó eseménye

Lókúti anekdoták, mesék, történetek

Időpont: 2018. április 21. - 15 óra

Helyszín: Iskolai tornaterem

Közös beszélgetés múltunkról, település életéről, ünnepeiről, mindennapi szokásokról, érinteni fogjuk a bálkat, búcsút, zárandoklatot, köszöntéseket. Velünk lesz Gubicza Ferenc, Piller Róbert, Kanyár Erika, Tenk Mihály (harmonikával).

Szünetekben mindenkit megvendégelünk.

Kötetlen hangulatú beszélgetésre szeretettel várunk mindenkit, aki mesélne a múlttól, vagy hallgatná a résztvevőket. Nagyon várjuk azokat a fiatalokat is, akik szeretnének többet tudni a falu múltjáról.

Az óvoda pedagógusai vállalják a gyermekek felügyeletét.

Kedés 15 órakor a Megnyitóval, melyben Lókút történetéről áttekintést ad bételepítéstől napjainkig Szőnyegi János.

Egymás között beszélgetünk, generációs korlátok nélkül.

Rosbrunn Kulturális Alapítvány Lókút

Lókúti múlt-jelen-jövő

Rendezvénysorozat nyitó eseménye

Lókúti anekdoták, mesék, történetek

Időpont: 2018. április 21. - 15 óra

Helyszín: Iskolai tornaterem

Közös beszélgetés múltunkról, település életéről, ünnepeiről, mindennapi szokásokról, érinteni fogjuk a bálkat, búcsút, zárandoklatot, köszöntéseket. Velünk lesz Gubicza Ferenc, Piller Róbert, Kanyár Erika, Tenk Mihály (harmonikával).

Szünetekben mindenkit megvendégelünk.

Kötetlen hangulatú beszélgetésre szeretettel várunk mindenkit, aki mesélne a múlttól, vagy hallgatná a résztvevőket. Nagyon várjuk azokat a fiatalokat is, akik szeretnének többet tudni a falu múltjáról.

Az óvoda pedagógusai vállalják a gyermekek felügyeletét.

Kedés 15 órakor a Megnyitóval, melyben Lókút történetéről áttekintést ad bételepítéstől napjainkig Szőnyegi János.

Egymás között beszélgetünk, generációs korlátok nélkül.

Rosbrunn Kulturális Alapítvány Lókút

Lókúti múlt-jelen-jövő

Kincskeresés, szomszédolás, főzés

Időpont: 2018. június 30.
Helyszín: Iskola és környéke

- Padlástárlat - a múltat idéző, a mába mutató ruhák, tárgyak, írásos emlékek kiállítása
- A lókúti tűzoltók hagyományai, eredményei, régi tűzoltóeszközök bemutatója
- Kisállatsimogató nemcsak gyerekeknek, lovaglás, állatgondozási bemutató
- Kalandozás a múltban, múltbéli fényképek galériája, kiállításrendezés lókúti művészek, alkotók munkáiból
- Asztalitenisz-verseny helyieknek
- Környékbeli szlovák és német nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek találkozója: hagyományaik, jellegzetes ételeik, múltjuk, jelenük
- Helyben készített termékek kóstolója, zsűrizése. Helyi sütemények versenye
- Helyi termékek kirakodóvására
- Főzőverseny a település lakosai és a meghívott nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek közreműködésével
- Előadás a permakultúráról
- Szlovák és német nemzetiségi táncház kicsiknek, nagyoknak

Felhívás

- A program részeként a szervezők **fotópályázat**ot hirdetnek. A pályázaton résztvevő képeknek a lókúti táj, vagy a helységhez kapcsolódó tárgy, épület lehet a témája. Egy pályázó egy pályamunkát küldhet be. A képeket a lokut.rka@gmail.com levélcímre várjuk. Beküldési határidő június 25. A pályázat fődíja egy táblagép.
- A program részeként a szervezők **alkotópályázat**ot hirdetnek gyerekeknek, felnőtteknek. A pályamunkák témája Lókút. A pályamunkákat az önkormányzat épületében várjuk, a leadás határideje június 25.
- A programok között szerepel főzőverseny, melyre min. 3 tagú csapatok jelentkezését várjuk. Jelentkezési határidő június 23. A főzőversenyen sertéshúsból készült étel főzhető. 3 kg sertéshúst és tűzifát Lókút község Önkormányzata biztosítja. Húsátvétel a helyszínen 8 órától. A felszerelésekről, hozzávalókról mindenki maga gondoskodik. Az ételeket 3 tagú zsűri bírálja el!

Lókút Község Önkormányzata

Közreműködő szervezet: Rossbrunn Kulturális Alapítvány

Lókúti múlt-jelen-jövő

Helytörténeti vetélkedő

Időpont: 2018. június 27. 18 óra
Helyszín: Iskolai tanterem

A helytörténeti vetélkedőn legalább 3 fős csapatok indulhatnak, jelentkezni a helyszínen lehet.

Az első három helyezettet díjazni fogjuk.

Az esemény moderátora Szőnyegi János.

Minden érdeklődőt szeretettel látunk.

A résztvevőket megvendégljük.

Eredményhirdetés és díj átadás a június 30-ai rendezvényen.

Lókút Község Önkormányzata

Közreműködő szervezet: Rossbrunn Kulturális Alapítvány

Kulturális alapellátás támogatása 1000 fő alatti kistelepülések számára – EMMI pályázat

Pályázó:

Lókút község Önkormányzata

Közreműködő szervezetek:

Rosbrunn Kulturális Alapítvány Lókút

Német Nemzetiségi Önkormányzat Lókút

Lókút múltja, jelene, jövője – helyi közösségépítő programsorozat

Ismered? Tudod?

Háromgenerációs helytörténeti vetélkedő

Helyszín:

Lókút, Bem József utca 75.

iskolai tanterem

Időpont:

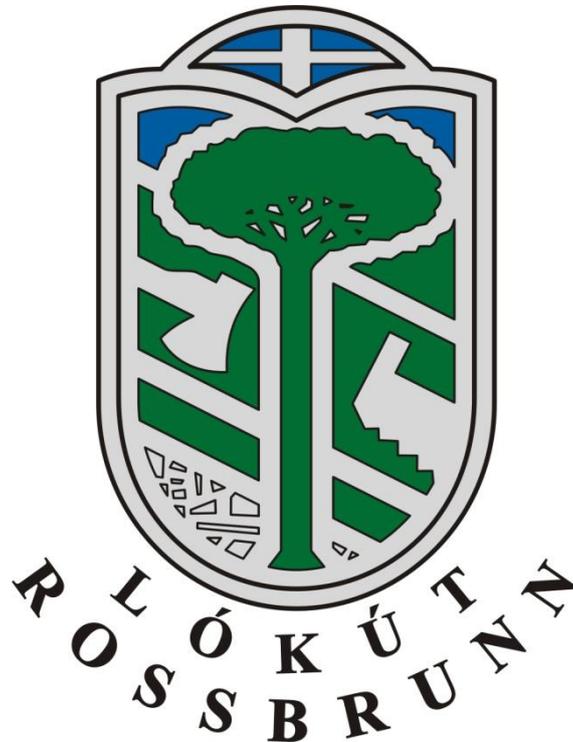
2018.június 27.

18 óra

Csapatnév	Csapattagok

1. Színeze ki a lókúti címert a megfelelő színekkel! Használjon filctollat! A szürkét ne színeze!

2. Karikázza be a település első betelepítésének évszámát!

1759

1757

1758

3. Húzza alá annak a földbirtokosnak a nevét, akinek Lókút első betelepítését köszönhetjük!

gróf Esterházy II. Dániel

gróf Esterházy I. Dániel

herceg Esterházy Miklós

4. Milyen nemzetiségűek voltak a betelepített családok?

szlovén

szlovák

német

5. Hány családot telepítettek be az első betelepítéskor? Jelölje a helyes választ!

20

22

21

6. A betelepítés elsődleges oka egy vitatott uradalmi terület volt. Kik között folytak ezek a viták? Aláhúzással jelölje a választ!

- A) A zirci ciszterci apátság és a cseszneki uradalom között
- B) A veszprémi mészárosok céhe és a zirci apátság között
- C) A cseszneki uradalom és a veszprémi mészárosok céhe között

7. Melyik volt ez a vitatott terület?

Kőrís-erdő

Papodalja

Kis-Kericser

8. Kire mondta – halálakor – a lókúti plébános a következőket: „Első, aki első ízben a falut lakta! ...”.

Gubicza Mátyás

Kalamász Márton

Mechina András

9. Húzza alá a helyes választ!

- A) A betelepítő nagybirtokos az Esterházy család fraknoi ágához tartozott.
- B) A betelepítő nagybirtokos az Esterházy család hercegi ágához tartozott.
- C) A betelepítő nagybirtokos az Esterházy család galántai ágához tartozott.

10. Hány betelepítési hullámban érkeztek németek Magyarországra? Karikázza a helyes választ!

egy

három

kettő

11. Magyarországra már a középkorban megérkeztek az első németek: Erdélyben és a mai Szlovákia északi részén telepedtek meg a szászok, akik jellemzően városlakók voltak, jelentős részben hozzájuk kötődik a magyarországi városok és kereskedelem születése. A második nagy betelepítési hullám ez után következett be: a török háborúk okozta lakosságcsökkenést a bécsi udvar szervezett betelepítésekkel próbálta pótolni. Az ekkor Magyarországra költözött német csoportokat nevezzük sváboknak.

Melyik betelepítési hullámban érkeztek a lókúti svábok településünkre? Húzza alá!

az első hullámban

a második hullámban

12. Mi volt a foglalkozásuk az első betelepített németeknek?

kézműves

üvegfúvó munkás

földműves

13. Meddig működött a településen üveghuta? Húzza alá! Hová telepítették?

1770 – 1793

1770 – 1814

1770 – 1945

13 + 1. Miről kapta településünk a nevét? Fejtse ki bővebben!

.....

.....

.....

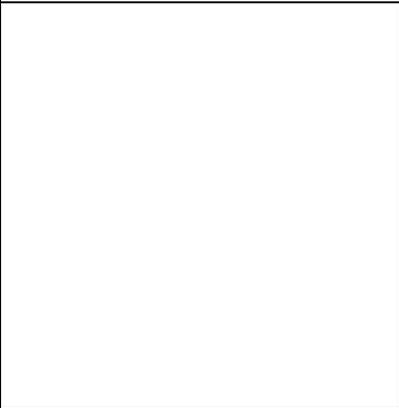
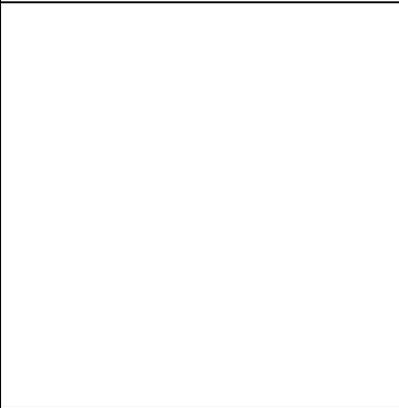
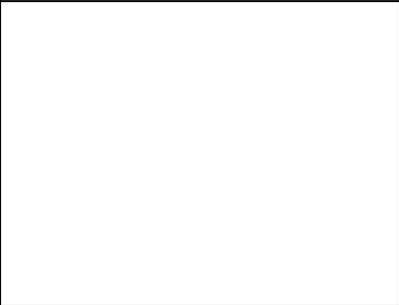
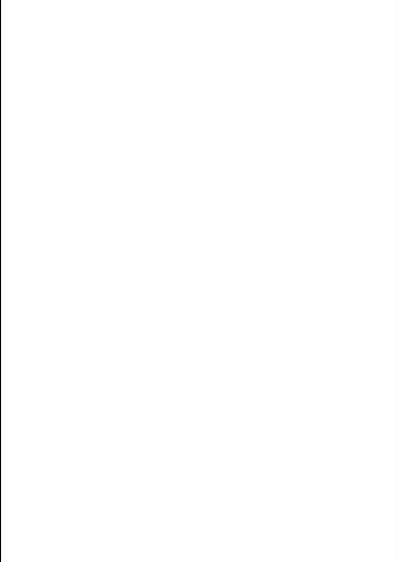
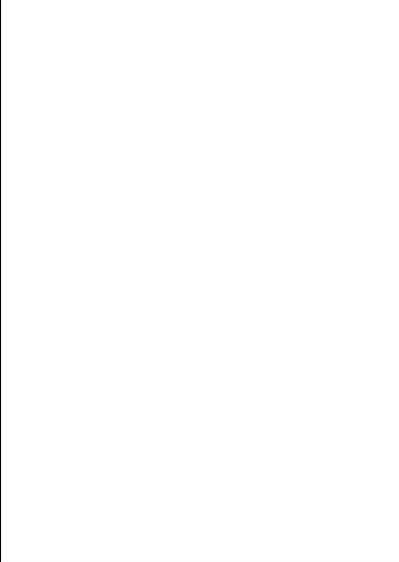
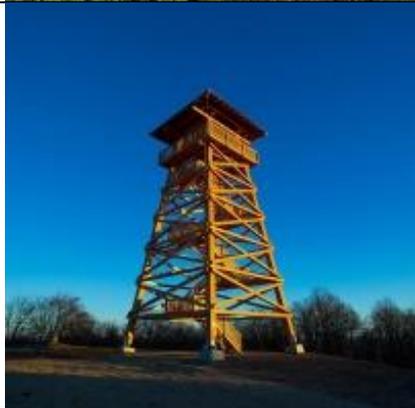
.....

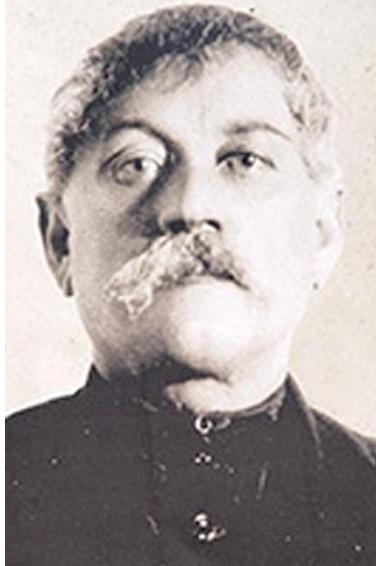
.....

1. Rakják ki a mozaikképet! Ragasszák fel ide! Írják le a jelképrendszerét, nevezék meg alkotóművészt!

2. Töltsék ki az alábbi táblázatot! Nevezzék meg mit vagy kit ábrázol! Írják le három fő jellemzőjét!

Kép	Megnevezés	Jellemzői
		
		
		
		
		

**3. Ismerje fel egy mondat alapján vagy írjon egy jellemző mondatot az alábbiakról!
Írja be a táblázatba!**

Egy mondat	Mondatfelismerés - megnevezés
1929-ben közadakozásból épült a település legnagyobb középülete.	
	kopjafa
Helytörténész, aki a Lókút története című könyvet írta.	
Az épület falán olyan emléktábla van, amely a Kossuth-gyerekek üldöztetésére emlékeztet.	
	klocki
A település védőszentje, szobra a templom homlokzatán is megtalálható.	
	Lókúti-domb (Geológus-árok)
Lókúton élő, alkotó festőművész, bár mostanában ritkábban jár mifelénk.	
	Christkindl
	vitéz Bertalan Árpád

4. Igaz – hamis. Választását x-szel jelölje!

Állítás	Igaz	Hamis
A rendszerváltozás utáni első önkormányzati választásokon megválasztott képviselőtestület tagjai: Fallmann József, Ríz Ferenc, Lipp József, Rábel József, Kovács József		
Az iskolaépület Kasper József zirci építőmester irányításával a település lakosainak segítségével épült.		
2018-ban Lókútnak 510 lakosa van.		
A településen nem volt német kitelepítés.		
Orvosi rendelőjét a település kalákában építette.		
Lókúton nincsenek civil szervezetek.		
Településünkön van választott német nemzetiségi önkormányzat.		
A már hagyománnyá vált nyár végi családi nap csak a Rossbrunn Kulturális Alapítvány rendezvénye.		
A településnek három utcája van.		
Lókútnak van saját plébánosa.		

Értékelés

A vetélkedőn elért pontszám	Helyezés

Köszönjük a részvételt, reméljük jól érezték, jól éreztétek magatokat!

Eredményhirdetés, jutalmazás a programsorozat zárónapján, 2018. június 30-án a délutáni órákban lesz! Mindenkit szeretettel várunk!

NEVEZÉSI LAP

10-30-ig

Név

Étkező

Hohl Gárgy ✓	54 éves
Hohl Gárgy ✓	19 éves
Hohl Szilvia ✓	31 éves
Tenk Zsombor ✓	6 éves
Tenk Katalin	4 éves
FEHÉD ZOLTÁN ✓	36 éves
FEHÉD ZALÁN ✓	6 éves
Hohl Aranka ✓	29 éves
Hohl Bettina ✓	21 éves
Frenzi Péter ✓	66. - - -
2 Vajda Mária ✓	10 éves
" Kiss Ferenc ✓	33 éves
2 Balczó Péter ✓	12 éves

✓

Női

ASZFALITENISZ

	H. S.	H. A.	H. B.	H. Gyne	Kissné	Győzelem
Hohl Sz.	X	2:0	2:0	2:0	2:0	4
Hohl A.	0:2	X	1:2	0:2	0:2	0
Hohl B.	0:2	2:1	X	0:2	2:1	2
Hohl Gyne	0:2	2:0	2:0	X	2:0	3
Kissné Sz.	0:2	2:0	1:2	0:2	X	1

- I. helyezett HOHL SZILVIA
- II. helyezett HOHL GÖRGYNE
- III. helyezett HOHL BETTINA

M

- IV. KISSNÉ FEDOR SZILVIA
- V. HOHL ARANKA

FEUER

Spielplan

	H.G.	F.Z.	P.P.
Hohl Görgg	X	2:1	2:0
Felix Zoltan	1:2	X	2:0
Jensens J.	0:2	0:2	X

2

1

0

I. Hohl Görgg
 II. Felix Zoltan
 III. Jensens J.

GREEK 6 éves korosztályra

TENK ZSOMBOR
FETHŐ ZANÁN

DÖNTÉSEN

1:1

10' senki

Flashmob a lókúti kútnál

Drónfelvétel

Arany János

CSALÁDI KÖR (részlet)

Este van, este van: kiki nyugalomba!
Feketén bólingat az eperfa lombja,
Zúg az éji bogár, nekimegy a falnak,
Nagyot koppan akkor, azután elhallgat.
Minttha lába kelne valamennyi rögnék,
Lomha földi békák szanaszét görögnek,
Csapong a denevér az ereszt sodorván,
Rikoltoz a bagoly csonka, régi tornyán.

Udvaron fehérlik szőre egy tehénnek:
A gazdasszony épen az imént fejé meg;
Csendesen kérődzik, igen jámbor fajta,
Pedig éhes borja nagyokat döf rajta.
Ballag egy cica is - bogarászni restel -
Óvakodva lépked hosszan elnyult
testtel,
Meg-megáll, körülnéz: most kapja,
hirtelen
Egy iramodással a pitvarba terem.

Nyitva áll az ajtó; a tüzelő fénye
Oly hivogatólag süt ki a sövényre.
Ajtó előtt hasal egy kiszolgált kutya,
Küszöbre a lábát, erre állát nyújtja.
Benn a háziasszony elszűri a tejet,
Kérő kis fiának enged inni egyet;
Aztán elvegyül a gyermektársaságba,
Mint csillagok közé nyájas hold világa.

Egy eladó lány a tűzre venyigét rak:
Ő a legnagyobb s szebb... a hajnali
csillag.
Vasalót tüzesít: új ruhája készen,
Csak vasalás híja,... s reggel ünnep
lészen.
Körül az apróság, vidám mese mellett,
Zörgős héju borsót, vagy babot
szemelget,

Héjából időnként tűzre tesznek sokat:
Az világítja meg gömbölyű arcukat.

A legkisebb fiú kenyeret kér s majszol;
Üszköt csóvál néha: tűzkigyókat rajzol.
Olvas a nagyobbik nem ügyelve másra:
E fiúból *pap lesz*, akárki meglássa!
Legalább így szokta mondani az apjak,
Noha a fiú nem imádságon kapkod:
Jobban kedveli a verseket, nótákat,
Effélet csinálni maga is próbálgat.

Pendül a kapa most, letevé a *gazda*;
Csikos tarisznyáját egy szegre akasztja;
Kutat az apró nép, örülne, ha benne
Madárlátta kenyér-darabocskát lelne.
Rettenve sikolt fel, amelyik belényul:
Jaj! valami ördög... vagy ha nem, hát...
kis nyúl!
Lesz öröm: alunni se tudnak az éjjel;
Kinálják erősen káposzta-levéllal.

A gazda pedig mond egy szives *jó estét*,
Leül, hogy nyugassza eltörődött testét,
Homlokát letörli porlepett ingével:
Mélyre van az szántva az élet-ekével.
De amint körülnéz a víg csemetéken,
Sötét arcredői elsimulnak szépen;
Gondüző pipáját a tűzbe meríti;
Nyájas szavu nője mosolyra deríti.

Nem késik azonban a jó háziasszony,
Illő, hogy urának ennivalót hozzon,
Kiteszi középre a nagy *asztalszéket*,
Arra tálalja fel az egyszerű étket.
Maga evett ő már, a gyerek sem éhes,
De a férj unszolja: „Gyer közelebb,
édes!”
Jobb ízű a falat, ha mindnyájan esznek,
-
Egy-egy szárnyat, combot nyújt a
kicsinyeknek.

Fotópályázat

12.

1

2

3

4

5

6

7

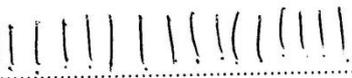
8

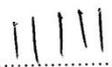

- 1 Sümegi Borsa Benedek
- 2 Kissné Fedor Szilvia
- 3 Hohl Szilvi
- 4 Sümegi Hajna Imola
- 5 Riepl Kende
- 6 Sümegi Bán Sámuel
- 7 Kiss Patrik
- 8 Lipp Mária Lókúti templom a téli tájban

Szavazat számláló lap

1. kép 6 2.

2. kép 15 1.

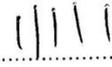
3. kép 5 3.

4. kép 4 4.

5. kép 1 5.

6. kép 5 3.

7. kép 4 4.

8. kép 5 3.

Lókúti múlt-jelen-jövő

Kincskeresés, szomszédolás, főzés

- 8 óra Húszasztás (iskola)
- 8:30 Főzőverseny (kút melletti téren)
- 9 óra Játsszótér: bolhapiac, házi termékek, Tűzoltószertár: Közös aszfaltrajzolás, Iskola előudvar: Házi állataink (előadó: dr. Törös Anett), állatsimogató
- 10 óra Tornaterem: meghívott önkormányzatok, civil szervezetek köszöntése (Szőnyegi János) Kiállítás megnyitók: régi képek galériája, ruhák, tárgyak, írásos emlékek tárlata Fotópályázat képeinek és az alkotópályázati munkák kiállítása Tanterem: pingpongverseny, Játsszótér: ugrálóvár
- 10:30 Közös versmondás, villámcsődület az aszfaltrajz körül (levegőből megörökítjük), drónbemutató, aminek keretein belül közösen drónos felvételeket készítünk a kútnál
- 11 óra Kincskeresés gyerekeknek (iskola és környéke) Iskola előudvar: Állatbetegségek (előadó: dr. Törös Anett)
- 12 óra Ebéd, eredményhirdetések (fotópályázat, alkotói pályázat, helytörténeti vetélkedő, pingpong verseny, főzőverseny)
- 13 óra Játsszótér: Ló és az ember kapcsolata (előadó dr. Törös Anett és Törös István)
- 13:30 Kútnál: Permakultúra és emberi élőhely (előadó: Zsoldos Éva, Szilágyi Viktor)
- 14 óra Iskolaudvar: Német nemzetiségi tánc ház kicsiknek, nagyoknak (Petres Ákos - tánc ház vezető)
- 15 óra Kapcsolat a lóval, lóápolás, felszerszámozás, lovaglás a Természetes lovastanyán
- 16 óra Iskolaudvar: Szlovák nemzetiségi tánc ház kicsiknek, nagyoknak (Vetzl Áron - tánc ház vezető)
- 17:30
- Ugrálóvár
- Bolhapiac, házi termékek
- Főzőverseny
- Tánc ház
- Lovazás
- Tánc ház

Helyszínvázlat

